

A Brassói Ujlap előfizetési ára:
 egész évre . . . . . K 12.—
 félévre . . . . . „ 6.—
 negyedévre . . . . . „ 3.—
 egy hóra . . . . . „ 1.—

Egyes szám ára 4 fillér.

BRASSÓI UJLAP

TÁRSADALMI NAPILAP.

Megjelenik vasár- és ünne-
 napok kivételével minden nap
 :-:- délután 6 órakor. :-:-

Hirdetéseket felvesz a kiadó-
 hivatal, Kolostor-utca 29. sz.
 Hirdetések díjszabás szerint.

Szerkesztőség: KOLOSTOR-UTCA 29. SZ.
 TELEFON: 110.

Felelős szerkesztő: BUSZEK BÉLA.
 Főszerkesztő: Dr. WASYLKIEWICZ VIKTOR.

Kiadja: ÉGETŐ TESTVÉREK NYOMDÁJA.
 Kiadóhivatal: Kolostor-utca 29. sz. alatt (udvarban.)

Kisasszony napja.

Akinek eszméje van, az nemcsak azt tudja, hogy mi és milyen a dolog, hanem több hasonló dolog ismerete alapján azt is tudja, hogy minek és milyennek kellene lennie. Eszes lényre alkalmazva azt is tudja, hogy kinek és milyennek kellene lennie, hogy a tökéletes nevet megérdemelje, mint-hogy a tökéletesben minden megkívántató jó tulajdonságnak meg kell lennie. És ha találunk egy ilyen tökéletes lényt, azt eszménykép „ideálnak” mondjuk és őt hódolattal, tisztelettel övezzük.

Nekünk keresztényeknek végtelen, leg-tökéletesebb eszményképünk Krisztus. Benne minden elgondolható és megkívántató jó tulajdonságot olyan mértékben találunk meg, amely felülmul minden Krisztus előtt élő eszményképet s amelyeket elérni az utána feltűnt bárminemű nagyságok képesek nem voltak.

Ezt a történelmileg Palesztinában megjelenő Krisztust mi nevelésünk, tanulásunk és nyilvános bizonyítékok alapján kifejlődött tudásunk tehát meggyőződésünk szerint Istennek — Istenembernek ismerjük, tudjuk és valljuk és mint ilyent, bármilyen alakban je-

lenjék Ő meg, a legmélyebb hódolattal imádjuk, azaz határozott kifejezést adunk annak az elismerésnek, hogy mi Vele szemben semmik vagyunk, Ő pedig velünk szemben minden.

Krisztus személye Isten. Az anya mindig a személynek is anyja. Krisztus csak emberi testét vette anyjától, de mert Krisztus személye isteni személy, azért anyja: Isten anyja.

Teremtett lény. Őt imádás meg nem illeti, meg nem illetheti. Vele szemben azt mondom, hogy én is vagyok valami, de te több vagy, mint én. Miben is áll tulajdonképpen a tisztelet? Abban, hogy elismerjük, hogy valaki valamelyes szempontból több, mint mi vagyunk.

Ennek alapján Krisztus anyját teremtett eszményképnek tartjuk, akit Isten fia a megtestesülésnél az anyai nagy tisztségre választott.

Mi emberek a szülőket nem választhatjuk. Krisztus személye Isten, tehát anyát választhatott. Megválasztotta. Fölmagasztalta. Nagygyá tette. Azzá is kellett tennie. Ezt isteni méltósága követeli. A földi lét kezdeténél a lelket a szeplőtelen fogantatásnak mennyegzői ruhájába öltöztette, a földi lét vége után pedig testét is a megdicsőült hal-

hatatlanság fényébe helyezte és őt az égnek királynői trónjára ültette.

„Ime mostantól boldognak hirdetem engem minden nemzedék” zengte ezelőtt kétezer esztendővel a Dávid királyi véreből származott s a hagyomány szerint tizenhat éves lelkileg leggazdagabb, de anyagilag szegény leánya.

A boldogság jeléül a földből kiaknázott kincseket mesteri kezekkel majd dómokká, majd csengő eszközzé alakították tisztelői.

Életének nevezetesebb eseményeit felidéztek elméjükben és szent cselekmények végzésével megszenteltek bizonyos napokat. Így keletkeztek a Mária-ünnepek. Az egyház tanítása szerint ünnepelni isteni tisztelet és szolgálai munkától való tartózkodás nélkül nem lehet.

Midőn tehát látja, hogy hiveinek nagy része ünnepnapon szentmisét nem hallgat, szolgálai munkát végez és így a napot nem szenteli meg, tehát nem ünnepel, azért, hogy őket a mulasztás terhétől saját lelki érdekükért megszabadítsa, e kötelességek alól egyszerűen bizonyos ünnepeken felmenti.

Igy történt, hogy a legujabb rendelet értelmében Kisasszony napját, vagyis a Boldogságos Szűz Máriának

TÁRCA.

Az ünnepnapok korlátozása szociális szempontból.

— A „Brassói Ujlap” eredeti tárcája. —
 Irta: dr. Herrmann Antal.

I.

A keresztény egyház szociális jellegű. A keresztény vallás a tömegek, a szegények vallása. Nem egy nemzet, egy népfaj számára alapult, mint a többi vallások, hanem az egyetemes emberiség számára. Kezdetől fogva szociális szellem és gondolkodás hatotta át. A legmodernebb szociológiai irányzatok sőt most utopiátikus társadalmi rendszerek már meg voltak valósulva az őskereszténységben. Azzal a lényeges különbséggel, hogy ott a szereteten, a testvériségen, az önkéntes altruizmuson alapultak. A modern szociáldemokrácia pedig a terror, nem ritkán a rombolás eszközeivel akarja kierőszakolni önző céljait.

A keresztény egyház nem evolúciellenes, nem ellensége, nem akadálya a haladásnak. Sőt annak legfőbb tényezője volt. Ő teremtette meg a modern állami rendet és a földi jólét, a humanitás intézményeit, ő mű-

velte a tudományt és művészetet, ő kultivált minden eszményt. Hogy most szembeszáll az u. n. progresszív irányzatokkal, azért van, mert ezeknek tulajdonképpen destruktív a tendenciájuk és a hatásuk. Nemcsak az Isten, a vallás és a transzcendentális eszmék ellen fordulnak, hanem a kétezer éves keresztény civilizáció minden alkotása, eredménye és biztosítéka ellen: az állami rend és ennek alapja és kerete, a haza és nemzet ellen, a hagyomány és erkölcs ellen, minden eszmény ellen, tehát az igazi haladás, fejlődés, ember-nemesedés és tökéletesedés minden tényezője és feltétele ellen.

A keresztény egyház mindig szociális szellemű volt. Gondoskodott az emberek földi jólétéről, boldogulásáról is. Tudatában volt annak, hogy csak e siralomvölgyön át lehet egy jobb világba jutni, hogy itt e földön kell megszerezni a mennyországot. Nem zárta el az embereket a földi örömeiktől sem, sőt biztatta a hiveket, hogy élvezzék az Isten adományait, okosan és hálás szívvel.

Részben talán ezzel az intencióval is rendelt az egyház ünnepeket. Nemcsak azért, hogy a vallásalapítás nagy misztériumainak emlékét megüljék a hívők, hogy ünnepélyesen teljesítsék Isten iránti kötelességeiket, hogy tiszteljék a példaadó szenteket és mind-

ezzel malasztot szerezzenek, hanem azért is, hogy pihenjenek és örvendjenek és a hétköznapi hajszájából az eszmények felé emelkedjenek.

Nemcsak hitéleti fontossága volt az ünnepeknek akkor, mikor még ritkábbak voltak az áhitat gerjesztésének eszközei, a templomok, épületes könyvek, katechézis stb., hanem szociális jelentőségük is nagy volt. A rabszolgaság, a jobbagyság, sőt még a céhrendszer korában, midőn összerogyásig való határtalan munkára, robotra lehetett kényszeríteni a szegény embert, nagy áldás volt, az elnyomott munkásra nézve, hogy voltak ünnepek, mikor tilos, sőt bűn volt a szolgálai munka.

De változtak az idők. Ma már lényegileg a munkás kerekedett a munkaadó fölé. Kezd érvényesülni az az elv, hogy nem a milliók vannak az egyesekért, hanem megfordítva. Ezt a fejlődést a keresztény egyház nem akadályozta, hanem előmozdította.

A szociális változás főleg kitérőnyű. A munkás szabad lett. Szabadon rendelkezik munkaerejével és idejével. Másrészt rendkívül megsaporodtak és fokozódtak az életigények, de talán még nagyobb mértékben nehezebb lett azoknak kielégítése. Mind az

születése napját az idén utoljára ünnepeleljük, mint nyilvános ünnepet. A Mária-ünnepek közül az ő létezésének kezdeténél történt nagy kiváltságot, vagyis a „Szeplőtelen fogantatást“ és a földi lét után való megdicsőülést, a Mennybemenetelt, tehát a földi és égi lét kezdetét állította oda az emberiségnek, mint isteni tisztelettel és szolgálai munkáktól való tartózkodás által megüldendő nyilvános ünnepet. Dec. 8, Aug. 15. A magyar nemzet, a mióta a keresztény népek sorába lépett, mindig nagy kegyelettel és tisztelettel viselkedett az Üdvözítőnek édes anyja iránt.

Ezért kérte a püspöki kar, hogy Magyarországot a Szentszék e rendelet alól kivenni méltóztassék, Azonban a világegyház, amely általános érdekeket szolgáló intézkedéseiben nem tekintheti egyesek magánérdekű óhajait, rendeletének érvényesülését kívánta. Roma locuta, causa finita. Róma szólott, az ügy be van fejezve. Ez azonban nem zárja ki, hogy e nap megérkeztek mindig fel ne kiálthassunk: A te születésed óh Isten szülője, örömet hirdetett az egész világnak“ és Virgilius szavait ne alkalmazzuk: „Manibus date lilia plenis“. Adjatok tele marokkal, bőven liliumokat, piros rózsákat, hogy hintsem e szent Szüz ringó bölcsőjére, mint jelképeit a tiszta érzelmeknek, önfeláldozó tetteknek, honnan áradjon oltalom, áldás, béke és boldogság a hazának minden hű fiára és honleányára!

Balog József.

Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal.

egyén, mind a társadalom érdeke, hogy minél jobban értékesítse termelő képességét.

A társadalom izzó, lázas forrongásban van. Szociális, gazdasági, erkölcsi krízisek akuttá lettek. Válságok, talán katasztrófák előtt állunk.

Ebben a válságos időben az egyháznak, természetesen a keresztény és főleg a nyugati egyháznak nagy hivatása, sőt isteni alapítója szellemében való szent kötelessége, hogy vessen számot a korszellemmel, értse meg az idők jelét, mint ecclesia militans lépjen a küzdőterre, de nemcsak a dogma érinthetetlen fegyvereivel, hanem minden tekintélyét és tudását, emberszeretét és szociális eszközeit érvényesítve, oktasson és vezessen, orvosoljon és oltalmazzon, önfeláldozó célja cselekvéssel előljárva a szociális erélyes harcban, védje meg nemcsak a kereszténységet, hanem a társadalmi rendet is a bomlásától, a zülléstől.

A katolikus egyház céltudatosan, következetesen és eredményesen teljesíti szociális kötelességeit. Még akkor is, ha a hitelvek érintetlensége mellett engedékenynek kell lenni az intézményekben, a formákban, az eszközökben.

Kétségtelen, hogy az egyházi ünnepek és ünnepélyes szertartások nemcsak a hívők

Az igazi iskola.

(Nó.) Ma tagadhatatlanul sokat foglalkozunk a nevelés kérdésével. Elméletileg, gyakorlati életben folyton kísért a nevelés kérdése. S tagadhatatlanul helyes ez, hisz ezen mulik minden, ettől függ nem csupán egyesek boldogsága, de a társadalom, a család, a haza üdve. Ma minden halad előre és pedig roham léptekben, mintha évek mulasztását kellene helyre hoznunk. Így vagyunk a nevelés kérdésével is.

Volt idő s talán nem is oly régen, mikor még azt gondolták, hogy az emberiség üdve a tudománytól függ. Tudni minden tudhatót, elsajátítani minden elérhető ismeretet, volt a jelszó. S a tudásra szomjas lélek kereste, kutatta fáradságot nem ismerve a tudást, a teljes igazságot, a míg egyszer csak belefáradt, mert minél többet tanult, minél többet tudott, annál többre vágyott s annál több titka maradt fenn előtte a nagy természetnek. Ma már tisztában van mindenki azzal, hogy a tudomány egymaga az életnek sem tartalmát, sem értelmét nem tud adni. A nevelésben sem a legfőbb a tudomány. Más a cél, más, ami boldogságot ad. S mi az? A jellem! Éles esze nincs minden embernek, de jellemének kell lennie mindenkinek. Erre a jellemképzésre kell a nevelésnek elsősorban a figyelmet fordítani.

A jellem az akarat állandó iránya. Jellemes ember az, ki gondolkodásában, érzésében s főleg cselekvésében nem a pillanatnyi szeszély, a rokon-, vagy ellenszenv hirtelen lobbanása, stb. vezetnek, hanem a hitből s észből s merített biztos, változatlan törvények. A jellem egyforma kívül-belül s tetteinek alakot nem a külső ellenőrzés, hanem a lélek ereje ad.

Az igazi iskola a jellemképzés iskolája s ez iskola tantárgyai: az engedelmisség, a munka, a szenvedés s az imádság.

Az első osztály főtárgya az engedelmisség. Ez azon alap, melyen továbbépíteni lehet s mely nélkül süppedékes lesz jellemünk épülete. S ez természetes. Az engedelmisség mutatja meg, hogy ura-e az ember önmagának. Aki nem tud engedelmes-

kedni, az ingatag, kiméletlen s erőszakos lesz. Az engedelmisség a kicsinységek fölé emel s megtanít mindent magasabb szempontokból nézni. A keresztény engedelmisség annak belátásában áll, hogy nem mindig az legjobb, mit én akarok. Az engedelmisség nem saját akaratunkról való lemondásban, hanem teljes elvetésében áll, hanem saját akaratunknak a más akaratához való hajlításban, akaratunknak a más akaratával való összeegyeztetésében. Nem mondok le akaratomról, mikor engedelmeskedem, hanem akaratomat meggyőződéssel egy másik akaratához idomítom.

A munka a szociálista szemében gyomorkérdés, a keresztény ember szemében ezenfelül az Isten akarat. Munkánkkal nemcsak kenyeret veszünk, hanem lelkünket szolgáljuk, csiszoljuk az észet, edzük az akaratot s eközben a munka értékét megismerve, másokat is becsülni tanulunk. A munka nemzis — mondja a közmondás, mély barázdákat szánt az ember lelkébe, keménységeit feltöri s a kegyelem sugarának utat nyit. Meg lehet ismerni már messziről, hogy melyik ember dolgozott életében sokat s melyik nem. A munkátlanság sok fényesnek indult karriernek kettészakítója.

A magasabb osztályban következik egy nevezetes tantárgy: a szenvedés. A munka jutalmát sokszor már a földön élvezzi az ember s ezért lesz a lélek olykor önzővé. A magasabb iskolában a szenvedés éppen az önzést öli ki a lélekből, megtisztítja érzelmeit, elveszi kedvét a külső világtól, figyelmét befelé tereli s a belső, a lelki ember kialakítására szorítja. A szenvedés mélyíti a lelket, a gyermekből hónapok alatt férfit nevel, komollyá, résztvevővé, szívóssá s megtörhetlenné teszi.

A szenvedésnek előkészítője, vagy ahol ez hiányzik, pótlója az önmegtartózkodás.

A legmagasabb osztálya ez iskolának az imádság, ez a közvetlen erőforrása a kimeríthetetlen erőnek, Istennek. Lelkünk ebből a forrásból meríthet nemességet, erőt, bizalmat, szilárdságot, munkabírást, szenvedést, egy szóval jellemességet, mert az Istennel való társalkodás tesz szerencsénkben

tési viszonyok közt viszont a hívő katolikus munkás kénytelen ünnepnap is dolgozni, az egyház tilalma ellenére is. Ha pedig a vagyontalan önálló katolikus termelő alkalmazkodik egyháza rendelkezéseire és ünnepnapon tartózkodik a kenyérkereső munkától, a keresetnek ezt a hiányát keservesen meg is érzi családjával együtt, s ezzel nagy anyagi hátrányba jut az egyház parancsaival nem törődő, vagy más felekezeti versenytársával szemben.

Azonban a legtöbb emberre, a katolikusokra nézve is, az ünnepnap nem a megszentelés, az épülés, az elmélkedés, a magabaszállás, a művelődés napja, hanem a henyélés, sőt nem ritkán a dözsölés és pazarlás. Valóságos alkalom a bünözésre. Az egyház nem tehet minderről, küzdött és küzd is ellene minden eszközzel. S most radikális orvosláshoz folyamodott: korlátozta, illetőleg vasárnapokra helyezte át az egyházi ünnepek egy részét.

Ezt az intézkedést sokféle bírálat tárgyává tették, többnyire nemcsak illetéktelenül, hanem fölötte ferdén is. Megpróbáljuk laikus felfogással, laikusok számára elmélkedni ezen intézkedés szociális intencióiról és hatásairól.

alázatossá, szerencsétlenségünkben bizókká, ez visszatart a tévedéstől, gyengeségünkben bátort, mások gyengéi iránt elnézőké tesz.

Ez a lélek iskolája s ezek tantárgyai. Bár csak minden ifju lélek ezt az iskolát látogatná s minden nevelő ezt a tantárgyat tanítaná, mily belsőségessé és mélylé, mily erőssé és gazdaggá, mily nagygyá és tartalmassá lenne az egyesek, a család s a társadalom élete.

HIREK.

Előfizetési felhívás.

A „Brassói Ujlap“ új tartalom-és terjedelemben jelenik meg s ennek megfelelően új előfizetési árt is szabunk. Reméljük, hogy olvasóközönségünk szívesen hozza meg az áldozatot, ha tapasztalni fogja, hogy első számunkban tett ígéreteinket valóra váltjuk s úgy tartalom, mint terjedelem tekintetében igényeinek mindenben megfelelő lapot adunk.

A „Brassói Ujlap“ új előfizetési árai a következők:

Egész évre . . .	12.—	K
Félévre	6.—	„
Negyedévre . . .	3.—	„
Egy óra	1.—	„
Egyes szám ára	4 fillér	

A kiadóhivatali zavarok elkerülése végett e helyen kérjük kedves olvasóközönségünket, kegyeskedjék minden esetben észrevételeit kiadóhivatalunkban rögtön megtenni, ha talán a lapkihordás ellen kifogásaik volnának, hogy idején alkalmunk legyen a hibát reparálni.

A „Brassói Ujlap“ kiadóhivatala.

Istentisztelet sorrendje a plebánia templomban. Vasárnap — Kisasszony napján — a plebánia templomban az Istentisztelet sorrendje a következő: Reggel 6, 7, 8, 9. és fél 12 órakor csendes szentmise. 10 órakor ünnepi szent beszédet mond Antal János káplán, utána ünnepélyes énekes szent mise, mely alatt az egyházi énekkar Stadler József karnagy vezetésével Filke E-moll miséjét adja elő. A gradualét Hartnagel Elza, az offertoriumot dr. Mihály Gyuláné önnagysága éneklé. — Délután 5 órakor a hitelemzési beszéd ciklust, mely a nyáron szünetelt, megkezdé Kun László káplán, mely után rendes vasárnap délutáni ájtatosság.

A főispán szabadságon. Gróf Mikes Zsigmond, Brassóvármegye főispánja a mai napon szabadságra utazott s távollétében a főispáni hivatal vezetésével az alispán bízott meg.

Személyi hir. A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király a miniszterelnök előterjesztésére Illyefalvi Sillye Károly, nyugállományú honvédőrnagy magyar nemességét s Illyefarvi előnevét és címerét örökbe fogadott fiára: Kolozsvári-Sillye Béla főgimnáziumi tanárra, valamint ennek törvényes utódaira díjmentesen átruházza.

Házasság. Venczel József, a csikszere-dai főgimnázium rendes tanára, ma délelőtt vezette oltárhoz Pap Margitot a plebánia templomban. Az esketési szertartást volt tanára, Balog József főgimnáziumi hittanár véggezte, aki szép, tartalmas beszédet intézett az ifju párhoz.

Adakozás. Kisgyörgy Sándorné árvái részére a Szent-Antal egyesület 15 koronát, Uszkai Vilma 2 koronát adományozott.

A tanoncok figyelmébe. Az iparos tanoncok részére a rajzteremben vasárnap d. u. 2—3 óra között könyvtárnyitás lesz. A könyvtárnyitás után társasjáték.

A nyugalmazott tisztviselők mozgalma. Nagy az elkeseredés a nyugalmazott tisztviselők körében, mert róluk az új nyugdíjtervezetben nem gondoskodnak. E méltánytalan eljárás ellen egyöntetűen akarnak fellépni. Elsősorban a tényleges tisztviselők egyesületét kérik, hogy őket törekvéseikben támogassák. A kivétel szerintük nem terhelné nagyon meg az állami költségvetést. Kivételi módosztatuk ajánlják, hogy a régebbi nyugalmazott tisztviselőket léptessék elő s így a magasabb fizetésnek megfelelő nyugdíjjal meg lennének elégedve.

Tusnádfürdő személyi változásai. Tusnádfürdő elnöke Kállay Ubul, valamint igazgatója, Csutak Béla a birtokosság szövetkezetének legutóbbi értekezletén beadták lemondásukat s azt a közgyűlés el is fogadta s egyben Sántha Jeromost, honvédelmi miniszteriumi osztálytanácsost választotta meg elnökké, aki azonban e tisztséget nem fogadta el. E hóban újra közgyűlés lesz, melyben mindkét tisztséget betöltik.

Nagy bányaszerencsétlenség Franciaországban. A Lens közelében levő La Clarence bányában a napokban 239 méter mélységben robbanás történt éppen akkor, mikor 350 munkás felszállott s helyükbe 80 délutáni munkás ereszkedett le. Eleinte azt hitték, hogy földrengés történt. A falak bedültek s a környékbeli épületek megrongálódtak. Eddig 40 halottat állapítottak meg, de még 35 munkás hiányzik. Ugyanebben a bányában az év elején is nagy tűz volt s akkor is több munkás pusztult el.

Uj leánynevelő intézet. A „Notre Dame de Sion“ francia kongregáció 1912. évi szeptember hó 25-én **Alsótömösön** (Brassó mellett) leánynevelő-intézetet nyit. Az intézet egészséges fekvése, modern, előkelő berendezése és felszerelése és a kongregáció képzett tanerői teljes biztosítékot nyújtanak az iránt, hogy az előkelő családok leánygyermekéi mindazt el fogják sajátítani, amire egy előkelő család gyermekének szüksége van. **A tanítás nyelve magyar, német és francia, a társalgási nyelv pedig kizárólag csak francia.** Ezenfelül zene, festés és rajz-tanításban is részesülnek a növendékek. Az intézet kötelékébe 6—18 éves leánygyermekéket vétetnek fel. Egy-egy növendék után egy iskolaévre 1000 korona fizetendő. Prospektust kívánatra ingyen küld az igazgatóság. (Congregation de Notre Dame de Sion Alsótömös. Brassó mellett.)

IZSÁK FERENC iskolájában a tanulóifjúság táncanfolyama szeptember hó 21-én kezdődik.

HEDWIG HUBERT
 virágterme.
BRASSÓ,
 Kolostor-u. 23. Telefon sz. 500.

Színház.

Heti műsor:

Szombaton: A csitri.
 Vasárnap: délután A lengyel menyecske.
 Este Berkovits és Társa.
 Hétfőn: Berkovits és Társa.
 Kedden: Czigányszerlem, Zsigmondi Anna úrnő, a nagyváradi Szigligeti színház volt primadonnájának vendégfellépte és búcsúja a szinpadtól.
 Szerdán: Az ártatlan Zsuzsi, Zsigmondi Anna úrnő, a nagyváradi Szigligeti színház volt primadonnájának vendégfellépte és búcsúja a szinpadtól.
 Csütörtökön: A kis gróf, Zsigmondi Anna úrnő, a nagyváradi Szigligeti színház volt primadonnájának vendégfellépte és búcsúja a szinpadtól.
 Pénteken: Judit.
 Szombaton: Hornyay Janka jutalomjátékául, Leányvásár.
 Vasárnap: délután: János vitéz. Este: Az asszonyfaló (Der Frauenfresser).
 Hétfőn: Az asszonyfaló.
 Kedden: Az asszonyfaló.

* **Gül baba.** A tegnap esti előadásnak főérdekessége volt Herceg Vilmos fellépte a „Gül Baba“ címszerepében. Egyéni felfogású szép alakítást nyújtott, s bár mindvégig ütötte a művészi színvonalot, legjobb a drámai vigjelenettel volt. Hornyai Janka parádés szerepében a szokott kiválóságokat hozta a szinpadra, kedélyének aranyos üdeségét, kellemes énekét, szép játékát. Igen jó volt Tihanyi Vilmos a Mujkó cigány, valamint Vágóné a Szulejka groteszk szerepében.

* **A színház jövő heti műsora.** Nagyon mozgalmas lesz a színház jövő hete. Két nagyhatású premieren kívül nagy érdeklődés fogadhatja a város szülőltének, Zsigmondy Annának három estére tervezett vendégszereplését. A művésznő, ki tudvalevően az utóbbi években a nagyváradi színház szubrette primadonnája volt, visszavonul a szinpadtól, miután férjhez megy. A szini pályától, melyen annyi dicsőséget aratott városunk színe előtt vesz búcsút, eljávsván három legjobb szerepét. A művésznő először kedden lép fel a „Cigányszerlem“ Körösházy Ilona szerepében; második fellépte szerdán az „Ártatlan Zsuzsi“ címszerepében lesz, a harmadik pedig a „Kis gróf“ Róziájában csütörtökön. Pénteken este mutatja be a színház drámai személyzete Hebbel Frigyes német drámaíró híres tragédiáját, a „Judit“-ot. A főszerepet Fái Flóra játssa, Holofernest pedig Komjáthy János.

Szombaton este lesz Hornyay Janka jutalomjátéka. Ez alkalommal a „Leányvásár“ kerül színre.

Vasárnap délután a „János vitéz“ szép melodíái csendülnek fel, míg este egy igen nagy sikerű operettnek, az „Asszonyfaló“-nak a bemutatója lesz. Az operettet a szintársulat itt tanulja és mutatja be a kassai szinpadot

is megelőzve, — nálunk. Szerzőjét, Espler Ödönt már jól ismeri közönségünk korábbi műveiből, mint a „Vándorlegény“, „Vera Violetta“ stb. s így nagy érdeklődéssel várhatjuk ezen legújabb művének bemutatóját.

Zsigmond Anna urnő vendégfelépteire a jegyek a színházi jegypénztárnál, valamint Victor J. Kolostor-utcai dohánztözsdejében már előreválthatók.

„KORONA“

szálloda
részvénytársaság Brassó

Elsőrangú szálloda!!

100, a legmodernebb kényelemmel berendezett szoba és szalon. 250 vendég befogadására alkalmas. Villanyvilágítás. Lakosztályok fürdőszobákkal. Saját gőzmosóda. Központi szellőztető. Író és olvasó szoba. Nagy fogadó terem. Fürdők. Zeneterem. Turista-megszálló. Sötétkamra fényképezés részére. Kiállító szoba. Kerti-erkély. Társaskocsi minden vonatához. Automobilgarage. A legnagyobb izléssel és kényelemmel berendezett kávéház. 100-féle bel-és külföldi lap és képes folyóirat. Nagy billiárd szoba. Játékszoba. Páholy. Elegáns éttermek és szeparék. Finom borok és likőrök, valamint alkoholmentes italok. Elsőrendű bécsi és francia konyha, melynek látványosságzámba menő berendezése megtekintésre szívesen rendelkezésre áll. Erdélyi és nemzetközi étkek, pilseni-, bajor- és angol sörök.

Mäder János, igazgató.

Testedzés.

Városunk sportélete.

Brassóban 40000 ember él, tehát nem oly kis város ez, mint amilyenek egy kis rosszakarattal el lehetne nevezni. Nem tagadom, van benne sok mindenféle, amire az embernek szüksége van s mindenütt, a hivatalok, gyárak, műhelyek, iskolák tömve vannak dolgozó alakokkal a nap bizonyos részeiben. A munkaidő eltelte után pedig siet mindenki a szokott napi szórakozása után, amely többféle: egyeseknek otthon a divány, vagy ágy, másoknak a sétatér s a legtöbbször a kávéház. Szóval ilyenkor nagyon megoszlik a lakosság és ezen megoszlás néha úgy is történik egyszer-egyszer, hogy akad egy-egy szerencsétlen alak, akit gondolatai a hegyekre visznek, vagy aki a tennisz, vagy más pályára mer sietni, hogy ottan áldozhasson a test kultuszának. Ritka ez — mondom, de mégis megtörténik néha — ebben a nagy városban, mely oly gazdagon van megajándékozva a természet bőkezűsége által. Mindenfelől csábító hegyek, ellátva pazarul éltető levegővel, bájos madárdallal, a szemet gyönyörködtető panorámával s mégis rájuk mondhatjuk, hogy szinte kihasználatlanul hevernek a helyükön, mert a kényelem fogva tartja az embereket idelent és csak igen kevés szánja el magát arra, hogy föllátogasson oda. Ez különösen a magyarságra vonatkozik, mert a nemzetiségek közül különösen a szászok mégis bírnak azzal az érzékkel, amely az embert a szabadba vonzza, de mégse abban a mértékben, hogy az kielégítő volna.

Idelent már nem számíthatunk a természet bőkezűségére, mert itt inkább a mesterséges uton alkotott helyekre szorul az ember s különböző célokra szolgáló pályákon. Brassóban 1 szóra méltó pálya van, a Cenk alatti tennisz-pálya és ez is csak erre a játékra szolgál. Ez az egész, amely hivatva van a városi fiatalság játékkedvét kielégíteni, mert pl. a színház mögötti tér így, rendezetlenül, komoly célokra csak igen nehezen szolgálhat. A sportélet tehát egyedül a tennisz-pályára szorul s ez vajjon mi annyi ember esetleges szükségletéhez képest? Természetes azután, hogy — minthogy játéktérület, sportcélokra való hely nincs — sportélet nem is létezhet. Itt tehát már nem egészen a brassói fiatalság, mint inkább részint a hely szűke, részint a városi tanács közönyössége az oka annak, hogy sportéletéről nem igen beszélhetünk. Mert hiszen ha alkalmas hely nincs, ne is várja azt senki, hogy akadjanak olyan lelkesedő emberek, akik ezen baj dacára is megtudjanak alkudni a körülményekkel. Erről különben lesz még szó később.

S összefoglalva a mondottakat, leszűrhetjük azt, hogy Brassóban kielégítő sportélet nincs, de nem is lehet, mert részint igen kevés az ezért lelkesedő ember s másrészt a helyhez kötött testgyakorláshoz nincs megadva a mód, a lehetőség. Ami kis mozgalom történik ebben a tekintetben, az nagyobb-rész az iskolákban folyik le a játékdudvarokon, de más uton, pl. torna-, vagy sportegyesületek révén csak igen kevésé nyilvánul meg, minthogy az sem igen van. (—yf—)

Táviratok.

Déva szept. 7.

A több nap óta tartó esőzés miatt a Maros több helyen kiöntött s az alacsonyabb helyen fekvő házakba a víz behatolt. A földek egészen víz alatt vannak. Az áradás jóval nagyobb mint az előző években. Mindenfelé jelentékeny a kár.

Déva szept. 7.

A Maros mindenfelé erősen kiáradt s több községet elöntött. A lakosokat kiköltöztették a falvakból; Alvincz körül 70 kilométernyi távolságban minden víz alatt van, a gabona és takarmány részlet teljesen tönkre ment.

468—1912.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó a 1881. évi LX. t.c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a brassói kir. járásbíróságnak 1912. évi Sp. I. 124—9. számú végzése következtében dr. Kölczé Károly ügyvéd által képviselt Andre Mártonné javára 105 kor. 90 fillér s jár. erejéig 1912. évi július hó 17-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 900 kor. becsült ingóságok, u. m.: ökrök, disznók, stb. nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a brassói kir. járásbíróság 1912. évi V. 1020—2 számú végzése folytán 100 kor. költséghátralék már megállapított költségek erejéig Szászmagyaroson 267 szám alatt leendő megtartására 1912. évi szeptember hó 16-ik napjának délelőtti 8 órája határidőül kitzetetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Brassó, 1912. augusztus hó 31-én.

Tankó János
kir. bir. végrehajtó.

Karlovitcz szept. 7.
Hétfő óta az eső szakadatlanul esik. Jó szüretre semmi remény.

Mailand szept. 7.

Az olasz-török béke jegyzőkönyvileg megerősítést nyert. Törökország elismeri Tripolisz elfoglalásának tényét, anélkül hogy olaszország teljes suverénitását elfogadná, Törökország nem akadályozza Olaszországot a további előrenyomulásban. Ezzel szemben Olaszország elismeri vallási téren a Sultán befolyását s biztosít Törökországnak 600 millió kamatmentes kölcsönt.

Budapest szept. 7.

A „Pesti Hírlap“ egy magas rangú tiszt nyilatkozatát közli az őszi hadgyakorlatokról s azt mondja hogy a három helyen tervbe vett hadgyakorlatok célja tulajdonképen Ausztria-Magyarország hadi képességének bemutatása Olaszország s a Balkán államokkal szemben egy esetleg keletkező háborúra nézve. Világháborúról azonban — úgy hírlik — eddig szó sem lehet.

Budapest, szept. 7.

A „Neues Pester Journal“ a jelen politikai eseményekről cikkezik s azt hangoztatja, hogy az ellenzéknek legalább is kötelessége Lukácscsal és Tiszával a békéről tárgyalnia s nehézségeit a kérdés tárgyi részét illetőleg előterjeszteni s csak azután lehet Tisza és Lukács elejtéséről beszélni.

Budapest, szept. 6.

A három kisgazdapárti képviselő kijelentette, hogy az egyesült ellenzékhez nem csatlakozik, mert a Juszthpártnak a demokratákkal való paktálását nem tartják célravezetőnek s ugyancsak rosszalják, hogy Károlyi s más nagybirtokosnak a politikai helyzet irányításába nagy teret engednek, mi félős, mert ezek a nagybirtokosok csak addig dolgoznának együtt a kisbirtokosokkal, míg azokat kihasználnák s azért Károlyi abbeli mozgalmát se pártolják, hogy egy új párt alakíttassék.

Bécs szept. 7.

A „Fremdenblatt“ írja: Bethmann és Berchtold tárgyalásai a nemzetközi politikát érintik s mindkettőnek az a célja, hogy a Balkánon a status quo fenntartassék s a török birodalom szoliditassék.

A Brassói Népszövetségi Takaré- és Hitelszövetkezet a kis emberek takarékpénztára.

Brassó, Kolostor-u. 23. I. emelet.

Egy üzletrész ára 30 korona,
ami 20 filléres részletekben
3 év alatt törleszthető. — —

Elfogad kis takarékbetéteket.
Kölcsönt nyújt előnyös fel-
tételek mellett. : : : :

Nyitva minden szerdán és szombaton d. u. 4 órától 6 óráig.

Könyvkereskedés!!

HUBERT HEDWIG ÉS TÁRSA

==== Kolostor-u. 29. ====

Tankönyvek

az összes iskolákba, valamint

írószerek

*legnagyobb választékban kap-
hatók.*

Égető Testvérek

könyvnyomdája

Kolostor-utca 29. sz.

Ásványviz !

Ujdonság !

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy a zajzoni „Béla forrás” jód-tartalmu vizét forgalomba hoztam, mely minden gyógyszertár, drogeria, kávéház, vendéglő és egyes kereskedésben kapható.

Ezen ásványviz kitűnő gyógyhatásáról **Hankó Vilmos** dr. országos vegyelemző, mint **Hantz Mihály** dr. vm. főorvos urak akkép nyilatkoztak, hogy a zajzoni „Béla forrás” vize különösen ajánlható: anyagcsere-zavarásnál, minő vérszegénység, vérbajok, gümökör, továbbá érlemeszesedés ellen, a légző-és emésztőszervek hurutos megbetegedéseinél, csúzos és köszvényes bajok, valamint vesebántalmaknál.

Figyelemre méltó jód-tartalmánál fogva főképp **gyermekeknek és serdülőknek.** Borral keverve, kellemes üdítő ital gyanánt szolgál.

Tekintettel Zajzonnak Brassóhoz való közelségére, azon kellemes helyzetben vagyok, hogy a „Béla” gyógyásványvizet 10 üvegenként a 10 fillérrel házhoz szállíthatom.

Megrendelések még aznap eszközöl-
tetnek.

Központi raktár és kutkezelőség : **Brassó,**
Tehénpiac 3. **Telefon : 469.**

Teljes tisztelettel :

Schuster Lajos

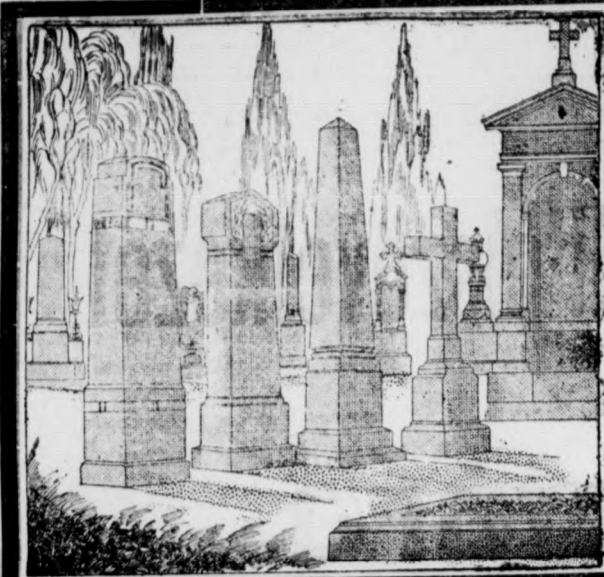
ásványviz kezelő.

A Római Császár

vendéglői borkimérésben (Árvaház-u. 3.) kitűnő

Eredeti erdélyi borok

kaphatók. —o—o— Elismert jó konyha !

Sirkőraktár és mindennemű kőfaragó vállalat

Herzum Ferenc és Károly

Brassóban, Vasut-utca 58-B. :-: A MÁV. állomás közelében.

Állandó nagy raktárt tartunk: kész sarkövekben fehér márványból, laborador, fekete svéd gránit, syanit, trachid és homokkőből.

Elvállalunk és szállítunk: különleges sarköveket, átalakításokat, áthelyezést, ugy helyben, mint vidéken is. Megrendelésre készítünk mindenféle kőfaragó munkát kicsinyben és nagyban, bármely hazai kőből, vagy márványból.

Saját kőbányával rendelkezünk. Olcsó, valamint pontos kiszolgálás mellett bárkivel versenyképesek vagyunk.

Országos iparegyesület által kitüntetett nagy ezüst éremmel!

Krisztián József és fia

keresztény katolikus cég.

A pécsi főszékesegyház és számtalan plebánia szállítója.

Alapított: 1880-ban.

Méhviaszgyertyagyár P é c s.

Főüzlet: Szigeti ország-út 3.
Fióközlet: Jókai-tér 9.

Ajánlja a Főtisztelendő papság figyelmébe preparált, füstnélküli méhviaszgyertyáit.

Ma és minden nap

a DRECHSLER-utóda

kávéházban a hírneves ROTH ALBERT, a nagyszabeni cigányprimás és öccse, VILMOS tárogató művész zenekara hangversenyt tart.

Málnási Mária-forrás

természetes alkalikus sós savanyúviz. Legkiválóbb köptető- és étvágyemelő szer.

Kapható mindenütt!

Kutkezelőség: BRASSÓ.

Kaphatók

jutányos árak és feltételek mellett

részletfizetésre is

elsőrangú gyártmányú mindenfajta varrógépek, kerékpárok, fa- és vasbutorok, képek, tükrök, inga- és zsebórák, arany- és ezüst-ékszerek, divánok, matracok, fali- és futó-szőnyegek, paplanok, mindenfajta vásznak, köntöskelmék, kész férfi- és fiuruhák, esetleg mérték után is készítenek. — Nagy választék nemzeti zászlókban.

Szöllősy Zs.

Brassó, Kapu-utca 69.

Ügynökök megfelelő fizetés mellett felvétetnek.

Kósa Albert

szabó-üzlete

Brassó, Weisz-Mihály-u. 6.

Raktáron a legfinomabb szövetek.

Kelemen András

cipész. Ajánlja saját gyártmányú férfi-, női-, valamint gyermekcipőit.

Brassó, Weisz-Mihály-utca 27.

KELLEMEN FERENCZ

gyógyszertára

a „Fehértemplomhoz“.

Brassó, Kolostor-utca 8.

Ajánlja kitűnő eredménnyel bíró, saját készítményeit, u. m.:

Vénus crème . . . . . 1 tégely K —80
Vénus szappan . . . . . 1 darab K —60
Vénus-Poudre . . . . . 1 doboz K 1:20
Petroline hajszesz . . . . . 1 üveg K 2—

Nagy választék különlegességekben, ásványvizekben és parfümökben.

Tanuló fiuk

felvétetnek az

Égető Testvérek

könyvnyomdájában.

KOLOSTOR-UTCA 29.

Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal

Fontos!

Fontos!

A

tanulóifjúságnak nagyon Fontos!

▽

Rosenberg Dávid

a Muresianu-féle

könyvkereskedést

átvette és a mai naptól kezdve mindennemű

iskolai felszerelések ugmint

író- és rajzszerkek, iskola-táskák, füzetek, rajztömbök, rajztáblák stb. az eredeti áron

10 százalékkal

olcsóbban árusítatnak ki.